

18. 9. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozdělení zisku obchodních společností ve světle novely zákona o obchodních společnostech a družstvech

Zákon č. [33/2020](#) Sb., kterým se mění zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále jen „ZOK“) a další související zákony (dále jen „Novela“) přináší s účinností od 1. ledna 2021 podstatné změny pro fungování obchodních korporací v České republice. Jednou z oblastí, která dozná změn, je i rozdělování a výplata zisku, a to zejména co se týče následujících aspektů:

Lhůta pro přijetí rozhodnutí o rozdělení zisku

Stávající právní úprava nestanovuje výslovně po jak dlouhou dobu je řádně vypracovaná a schválená účetní závěrka podkladem pro rozdělení zisku nejvyšším orgánem obchodní korporace. Tato otázka byla řešena v judikatuře Nejvyššího soudu ČR, kdy Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 29 Cdo 4284/2007 ze dne 30.9.2009 dovodil, že o rozdělení zisku má být rozhodnuto ve lhůtě šesti měsíců od konce účetního období. Toto rozhodnutí bylo později překonáno rozsudkem sp. zn. 27 Cdo 3885/2017 ze dne 27.3.2019, ve kterém Nejvyšší soud uvedl, že účetní závěrka může sloužit jako podklad pro rozhodnutí o rozdělení zisku a jiných vlastních zdrojů až do konce následujícího účetního období. Novela tuto úpravu výslovně přejímá, kdy v § 34 odst. 1 je nově stanoveno, že „... lze rozdělit zisk a jiné vlastní zdroje do konce účetního období následujícího po účetním období, za něž byla účetní závěrka sestavena.“

Omezení rozdělení zisku a jiných vlastních zdrojů

Novela zavádí také upravené znění § 40 ZOK, který rozšiřuje omezení rozdělení a výplaty podílu na zisku nebo jiných vlastních zdrojích na všechny kapitálové společnosti a družstva. Tento tzv. test vlastního kapitálu, jenž podle dosavadní úpravy ZOK platil pouze pro akciové společnosti, budou kapitálové společnosti a družstva povinny provést před rozhodnutím příslušného orgánu o rozdělení zisku. Novelizované znění § 40 odst. 1 ZOK zakazuje rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů kapitálových společností a družstev, „...pokud se ke dni skončení posledního účetního období vlastní kapitál vyplývající z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo vlastní kapitál po tomto rozdělení sníží pod výši upsaného základního kapitálu zvýšeného o fondy, které nelze podle zákona nebo společenské smlouvy rozdělit.“ Insolvenční test zůstává po Novele zachován s tím, že je přesunut do § 40 odst. 3 ZOK.

Dále jsou zpřísněna pravidla pro vracení vyplaceného podílu na zisku. Společníci obchodní korporace, s výjimkou akcionářů akciových společností, se do budoucna nebudou moci vyhnout povinnosti vrátit zisk vyplacený v rozporu se zákonnými pravidly ani v případě, kdy by byli chráněni dobrou vírou v dodržení zákonných podmínek pro výplatu podílu na zisku. V případě akcionářů bude dle § 348 odst. 4 ZOK ve znění Novely povinnost vrátit obdržanou výplatu stanovena pouze pro případy, kdy akcionáři věděli nebo měli vědět, že při výplatě podílu na zisku nebo jiných vlastních zdrojích nebyly dodrženy zákonné podmínky.

Sjednocení úpravy

Novela přináší také sjednocení pravidel pro rozdělení zisku s pravidly pro jiné vlastní zdroje. Stávající úprava obsažená v ZOKu sice stanovuje pravidla pro rozdělení a výplatu podílu na zisku, nicméně pravidla pro výplatu jiných vlastních zdrojů jsou omezenější a nakládání s jinými vlastními zdroji je prováděno bez výslovné zákonné opory. Tento nedostatek byl zákonodárcem napraven tím, že formulace „a jiné vlastní zdroje“ byla doplněna v případech, kdy ZOK upravuje nakládání se ziskem. Tudiž se na rozdělení jiných vlastních zdrojů bude vztahovat např. povinnost sestavovat řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku, omezení pro jejich výplatu a stanovení splatnosti.

Shora uvedené změny nejsou úplným výčtem, které Novela přináší. Je však zjevné, že od začátku příštího roku bude nezbytné, aby jak společníci, tak i statutární orgány obchodních korporací v České republice věnovali zvýšenou pozornost nejen při rozdělení zisku, ale i při jeho vyplácení, včetně možnosti jeho vrácení. Pozitivní zprávou však je, že by sjednocení právní úpravy nakládání se ziskem a jinými vlastními zdroji obsažené v ZOK s evropskou legislativou a judikaturou Nejvyššího soudu mělo vést k větší právní jistotě a, do jisté míry, k eliminaci rizik při výkladu této právní úpravy v rámci rozhodování obchodních korporací o rozdělení zisku/jiných vlastních zdrojů a jejich výplatě.

Jakub Kolda,
advokátní koncipient

Weinhold Legal

[Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)